

cujuſ obitu parem damno mœrorem Gallia perpeſſa eſt. Di-
verſa ex parte Paulus Thermus, decem peditum, duobus cir-
citer equitum millibus collectis, Caletō Gravelingam, vel San-
cti Audomari fanum adoriturus egreditur. Ea oppida ab Hi-
spanis munita occupare minime poſſe ratus, finitimam regio-
nem vaſtat, ac diripit, Duncherchium capit. Dum jure, at-
que armis de dignitate, atque imperio inter Reges contento
ſtudio, atque odio dimicatur, Philibertus Sabaudiæ Dux
Aegmondanum cum mille Hispanorum peditatu, totidemque
levioris armaturæ equitibus, quatuor Germanorum millibus
præmittit; ex oppidorum præſidiis octo peditum millia, quoſ-
que poſſit equites educere, præcipit; quam celerrime adver-
ſus hostem contendere, acie decernere jubet. Aegmondanus
cum iis recta in hostes progressus, prælio decertat; Gallorum
exercitu proſligato, plerisque cæſis, Thermo ſauciato, atque
capto, ingentem victoriam retulit. Ita æquatis utrinque vel
victoriis, vel cladibus, Regum vires collabebantur, ut potius
ingentibus populorum calamitatibus, fuorum cædibus, pecu-
niæ ob immanes bellorum impensas inopia, quam inimiciiis
mitescentibus, atque pugnandi ardore reſtincto, ad pacis tra-
ſationes cogi viderentur.

Verum Henricus, clade ad Gravelingam accepta, non de-
ſpondere animo; nihil de vividā virtute, gloria vires mini-
ſtrante, remittere; exercitum augere; amicorum auxilia coge-
re, ut brevi fortior, ac validior ad conſerendam cum hoſte
pugnam evaderet. Neque minus in Philippo belli ſtudium,
quem victoriæ nuper partæ felicitas audentiorem redderet.
Itaque brevi cum a Gallo, tum ab Hispano eo numero, ac
robore exercitus comparantur, quibus multis ab hinc annis
inſtructiores nemo ſe vidiffe affirmaret. Nam ſub Gallorum
ſignis equitum ſcloppettariorum (quos *pistolettos* vocant) no-
vem; cataphractorum duo millia; totidem leviorum eſſe fe-
rebantur; Gallorum peditum quindecim millia; ſeptem Ger-
manorum; totidem Helvetiorum, in quorum ſupplementum
Henricus ſex millia illius gentis accersiverat, majorque Saxo-
num Ducis natus cum tribus equitum millibus ad exercitum
pervenerat. Philippi vero copiæ ſex ſcloppettariorum, duorum
millium ac quingentorum cataphractorum; leviorum equitum
fere

1558

Duncher-
chium a
Paulo Tber-
mo caput.

Aegmundan-
nus Dux
Gallorum
exercitum
proſligat,
Thermum
Ducem ca-
pit.

Gallorum
& Hispano-
rum præ-
potentes
exercitus.